

Høringssvar Velferdspolitisk plattform 2026

Til Norsk studentorganisasjon. Vi i Norges studentidrettsforbund (NSI) takker for muligheten til å komme med våre innspill til ny Velferdspolitisk plattform. Ta kontakt om dere har ytterligere spørsmål til våre innspill.

Våre innspill

Vi har valgt å dele vårt høringssvar i to deler. Først gir vi våre tilbakemeldinger på de viktige spørsmålene som er stilt i høringsnotatet, før vi i del to deler våre innspill til selve plattformen.

Innspill til viktige spørsmål i høringsnotatet

1. Lengde på utbetaling

Dette er et spørsmål som vi mener dagens studenter bør gi en tilbakemelding på selv. Vi i NSI ser fordeler og ulemper ved begge alternativene som foreslås.

2. Studentrabatter

Alder på studentrabatter burde følge riktig alder på dagens studenter. Vi i NSI er ikke kjent med når den forrige aldersgrensen ble satt, men anbefaler at en tar utgangspunkt i alder på studentmassen på daværende tidspunkt og sammenligner med dagens alder i studentmassen.

3. Depositum

Forslaget om en ny ordning for depositumlån høres attraktiv ut for nye studenter, men vi er usikre på om dette er den viktigste kampsaken som bør tas i tiden fremover, gitt at det er andre økonomiske saker som fortsatt er i prosess – og som kan anses som viktigere for den totale studentøkonomien.

4. Mulighet til å eie

Det høres fornuftig ut å skille de ulike politiske dokumentene fra hverandre når det kommer til spesifikt innhold, som eksempelvis bolig og velferd. Når det er sagt så vil det være en kraft i det totale politiske budskapet om en kan finne igjen de samme sakene på tvers av politiske dokumenter, da det viser en grundigere forankring og kan bidra til et felles politisk arbeid fra flere fronter. De viktigste budskapene bør, slik vi ser det, komme frem i både Velferdspolitisk dokument og i Politisk dokument for bolig, da boforhold i stor grad påvirker velferden til studentene.

5. Studentboliger

Strømstøtteordningen er svært viktig for studentene. Vi i NSI mener dette er noe som NSO bør mene noe om, hvor Arbeidsutvalget bør vurdere om dette skal inn i velferdspolitisk dokument eller om dette hører hjemme i eksempelvis Politisk dokument for bolig.

6. Tomme studentboliger

Å utnytte tomme studentboliger er en sak vi stiller oss undrende til om skal være med i velferdspolitisk plattform, eller om dette hører hjemme i et annet dokument. På generell basis mener vi i NSI at en bør se på moderne løsninger for å utnytte tomme studentboliger, og fra vårt perspektiv ville det vært en spennende mulighet om studentfrivilligheten kunne ha benyttet seg av tomme studentboliger i for eksempel ferieperioder.

7. Tannhelse

Slik vi leser forslagene fra Arbeidsutvalget mener vi i NSI at «nødvendig tannbehandling» er en rimelig forventning. Her bør en se på ordlyden og dekningsgraden for barn og unge, hvor en kan se på muligheten til å legge inn like forventninger og rammer til hva som skal dekkes og hva som anses som «ikke nødvendig».

8. Helsestasjon

Aldersgrense for helsestasjonens tjenester bør samsvare med alderen som settes på studentrabatter, slik at det både er en helhetlig tilnærming til studentbegrepet og til hva en kan forvente av rabatter og tilbud mens en er aktiv student.

9. Konkurrerende/parallele tilbud

Dette punktet har vi litt utfordringer med å tolke og forstå. Vi i NSI mener på et prinsipielt grunnlag at det ikke skal opprettes konkurrerende og/eller parallele tilbud med det som for eksempel et studentidrettslag har av tilbud. Dersom intensjonen i dette punktet er å redusere ventelister og lange køer, sliter vi med å forstå hvordan dette skal være en løsning i praksis. I dag er ventelister og lange køer grunnet i mangel på areal og anlegg. Om det ville vært et alternativ å opprette et konkurrerende/parallelt tilbud, ville ikke det også innebære at det fantes ledig areal/anlegg?

Vi støtter ikke dette punktet slik det er formulert i dag.

10. Organisering av studentsamskipnadene

Se våre innspill til selve utkastet til ny velferdspolitisk plattform under kapittel 7.

Innspill og kommentarer til utkast på ny plattform

Kapittel 4 - Bolig

Innspill til 4.2.1 Bygging:

NSI mener at ved bygging av studentboliger så må en også ta hensyn til at dette skal være et sted studentene skal leve, ikke bare bo. Med utgangspunkt i manglende anleggsdekning til å drive organisert idrett, mener vi at:

- Staten og lokale myndigheter skal sørge for at det utarbeides et rammeverk for arealplanlegging for bygging og utbygging av campus, med festet arealkrav dedikert til idrettsanlegg.

I en ideell verden skulle alle studentboliger som bygges fremover ha et areal som er dedikert til å drive med idrett. Dette kan være i en kjeller, etasje eller på et tak. For å løse dagens anleggsutfordring i norsk studentidrett må boligbyggingen fremover se på mer kreative og moderne løsninger, hvor et rom/et areal også kan benyttes på flere ulike måter. Dette vil være bærekraftig, også økonomisk.

Kapittel 5 - Studenthelse

Under kapittelet om studenthelse nevnes det både fysisk, psykisk og sosial helse i avsnitt nummer to. Videre i kapittelet er det lite konkrete beskrivelser rundt hva en mener om tiltakene, utover generell beskrivelse av rådgivning og veiledning/samtaler, før særlige tilbud som tannhelsetjeneste og fastlege beskrives i 5.1 og 5.1.1.

Her savner vi noe mer konkret beskrivelse av det sosiale aspektet, hvor vi i NSI mener at følge bør tas med i innledende tekst, eller som en egen overskrift:

«Skal en sikre en god studenthelse er det avgjørende å ha forebyggende tiltak. Studentfrivilligheten spiller en avgjørende rolle i dette arbeidet. Utdanningsinstitusjonene må i samarbeid

med studentsamskipnadene legge til rette for en aktiv campus som bidrar til en mer aktiv, helsefremmende og meningsfull studietid. En aktiv campus er en campus der det er lav terskel for å holde seg sunne og aktive som studenter, hvor studentene både kan drive egenorganisert aktivitet og knytte nye bånd på tvers».

Studentfrivilligheten, herunder studentidretten, spiller en avgjørende rolle for studenthelsen – slik vi opplever det. Dette er en arena hvor en kan møte nye venner, få et avbrekk fra en hektisk studiehverdag, og ikke minst være et sted hvor en kan være fysisk aktive sammen med andre. Vi ber Arbeidsutvalget vurdere om det bør utarbeides et eget avsnitt under kapittel 5 om betydningen av fysisk aktivitet for den generelle studenthelsen, hvor forskning også viser til hvilken positiv effekt dette har på akademiske prestasjoner.

I setning 275 vises det til informasjon og veiledning som tiltak for en helsefremmende livsstil og god fysisk helse. Burde det heller her ha kommet frem reelle tiltak, ikke informasjon og veiledning om de tiltakene som en faktisk skal tilrettelegge for?

Kapittel 6 - Studentliv

Innspill til 6.2 Studentidrett:

NSI støtter at hovedaktørene innen studentidrett skal høres i campusutvikling, men anbefaler at dette **forankres sterkere**.

NSI foreslår at:

- Studentidretten eksplisitt nevnes som **premissleverandør** i tidlig fase av campus- og anleggsutvikling.
- Areal til idrett og aktivitet sees som **like grunnleggende infrastruktur** som lesesaler og kantiner.

Videre står det i linje 330-332: «Samskipnadene skal så langt det lar seg gjøre kun tilby supplerende tilbud når studentidrettslagene har liknende eller tilsvarende tilbud».

Dette mener vi er en setning som bør skrives om, slik at intensjonen kommer tydeligere frem. Forslag til ny ordlyd:

«Studentsamskipnadene skal ikke tilby konkurrerende tilbud til den frivillige studentidretten, men kan i samråd med studentidrettslagene tilby supplerende tilbud dersom det er et ønske og behov i studentmassen».

Denne tydeliggjøringen hentes godt opp igjen i kapittel 6.3, noe som skaper en god rød tråd i dokumentet.

I linje 336-338 beskrives forventning til tilgang til anlegg. Vi foreslår her en oppdatert tekst til dette avsnittet:

«Studentidrettslagene skal ha fortrinnsrett i idrettsanlegg som er finansiert og eid av studentsamskipnad og/eller utdanningsinstitusjon. Planer for campusutvikling skal ivareta behovet for idretts- og treningsarealer, og for de studiesteder der samskipnaden ikke har egne arealer egnet for idrett skal studentidrettslagene kompenseres fra det kommunale for den halleie som påfaller de grunnet dette fraværet. Videre skal studentidrettslagene ha tilgang til kommunale idrettsanlegg på lik linje med andre idrettsforeninger».

Innspill til 6.3 Tilrettelegging:

I denne delen benyttes begrepet «studentorganisasjoner». Vi er bekymret for at studentidrettslagene kan tolkes som utenfor denne begrepsdefinisjonen. Vi ber derfor NSO om å vurdere hvorvidt dette begrepet er dekkende nok for hele studentfrivilligheten, eller om det bør presiseres tydeligere at dette skal omfatte alle organisasjoner og foreninger som driftet av studentfrivilligheten.

Hvor er overskriften om studentfrivillighet?

I nytt utkast er overskriften «studentfrivillighet» borte. Dette finner vi svært overraskende, da det er av symbolsk verdi å ha en egen overskrift om betydningen av frivilligheten. NSI mener at dette bør videreføres i endelig forslag.

Studentfrivilligheten er en grunnleggende del av studentvelferden og en sentral forutsetning for et inkluderende, levende og helsefremmende studentmiljø. Gjennom frivillig engasjement skapes sosiale fellesskap, mestringsopplevelser og tilhørighet, som har dokumentert positiv effekt på både trivsel, psykisk helse og gjennomføring av studier.

Studentfrivilligheten, herunder studentidrett, kultur- og interesseorganisasjoner, har et tydelig lokalt preg og bygger på studentenes egen innsats og initiativ. Det er derfor avgjørende at frivilligheten anerkjennes som et selvstendig og uerstattelig bidrag til studentlivet, og ikke kun som et virkemiddel under andre politikkområder.

Myndigheter, utdanningsinstitusjoner og studentsamskipnader har et særskilt ansvar for å sikre gode og forutsigbare rammevilkår for studentfrivilligheten, herunder tilgang på lokaler, arealer, økonomisk støtte, kompetanse og reell medvirkning i saker som berører studentmiljøet. En velferdspolitisk plattform uten en tydelig forankring av studentfrivilligheten risikerer å svekke nettopp de strukturene som bidrar mest til engasjement, inkludering og bærekraftige studentmiljøer. NSI mener derfor at det bør foreligge en egen del om studentfrivillighet i NSOs velferdspolitiske plattform.

Kapittel 7 - Studentsamskipnader

Innspill til 7.2 Samarbeid

Dersom det på sikt skal gjennomføres en omstrukturering mot én nasjonal studentsamskipnad, er det avgjørende at lokal studentidrett og frivillighet ivaretas som selvstendige og lokalt forankrede aktører. Studentidretten har et sterkt lokalt preg, både når det gjelder organisering, medlemsgrunnlag, anleggstilgang og samspill med kommuner, idrettsråd og idrettskretser. En eventuell nasjonal struktur må derfor ikke føre til sentralisering av beslutningsmyndighet som svekker lokale behov, handlingsrom eller samarbeid. Særlig viktig er det å avklare eierskap, drift og prioritering av idrettsanlegg, samt

prinsipper for anleggsutvikling og arealdisponering på campus, der lokale forhold varierer betydelig.

Videre må det tydeliggjøres hvilke roller og ansvar samskipnaden skal ha i aktivitetstilbudet, slik at samskipnadens tilbud utfyller – og ikke erstatter eller konkurrerer med – den frivillig organiserte studentidretten, både innenfor organisert og uorganisert aktivitet.

Før en slik omorganisering kan vurderes, må det derfor foreligge klare rammer for lokal medvirkning, forpliktende samarbeid med studentidretten og garantier for at den lokale egenarten i studentidretten ikke svekkes.

NSI mener dette må kartlegges sammen med studentidrettslagene for å danne et detaljert bilde av hvordan studentidrett kan (eller skal) organiseres ved en eventuell omorganisering av samskipnadene.

Til slutt, vi opplever at utkast til ny struktur og innholdsfortegnelse er til det bedre, med enklere overskrifter og en god rød tråd gjennom dokumentet. Dette gjør at hele dokumentet oppleves mer ryddig og lettlest.

Lykke til med videre arbeid.

På vegne av Norges studentidrettsforbund,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Amalie Husby'.

Amalie Husby

President

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Atle Rolstadaas'.

Atle Rolstadaas

Generalsekretær